

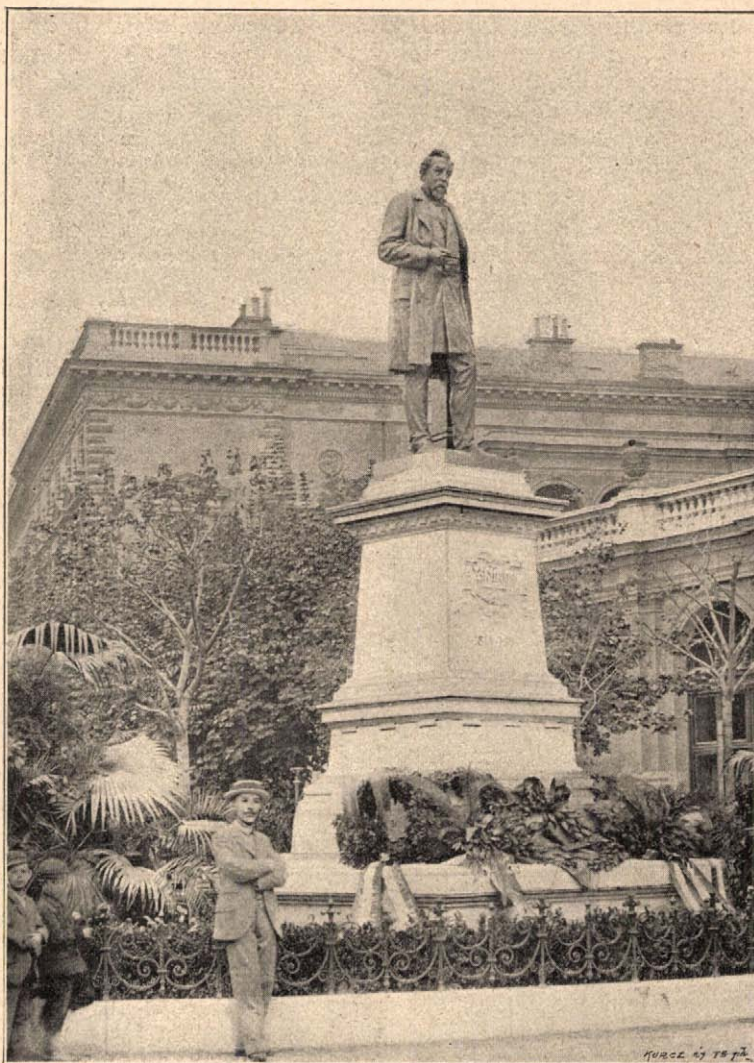
Kikocsizás. Képünk szinte maga beszéli el a történetet. Aranka nénjénél nyaral, a sógora falusi birtokán. Azokon a napokon, melyeken a fővárosi kisasszony a falusi élet és gazdaság minden apróságában érdekeset, mulatságost, poétikust lát, már túl vannak. Nemrég Aranka még isteni élvezetet talált abban, hogy vállfűző nélkül, hellászi pongyolaságban csatangolhatott a nagy udvarban és a parkban, a nélkül, hogy attól kellett volna tartania, hogy bárki meglepje. Mily gyönyörűség volt a parkban heverészni egy fehér ló padon vagy hintaszéken, himezgetni a százados fák alatt, vagy nénjével és sógorával végigjátszani egy tennisz-partit, a nélkül, hogy ahhoz külön öltözködjék. Aztán száz meg száz érdekes látnivalót nyújtott a kis ménes, ugrándozó csikával, az ökör-állás, a disznó-falka, meg a tömérdek baromfi, melyeket Aranka eddig csak sült vagy rántott állapotban, saláta vagy befőtt melléklettel ismert. Gyakran mondogatta:

— Istenem, milyen édes ez a nagy csend! Be jó, hogy oly messze vagyok a városi zajtól és annak unalmas alakjaitól! Akár örökké falun laknám! Akár soh'se lássak többé udvarlót mellettem.

Nénje mosolyogva felelte:

— Nyugtával dicsérjük, édesem, a napot. Várjuk el a hét végét.

A hét végéhez sem ért, mikor Aranka unatkozni kezdett. Lassankint mind kevesebb érdekeset, mulattatót és poétikust talált a falusi életben és a gazdaságban, ellenben mind több gondot fordított toaletjére. Az oka ennek az volt, hogy kiszült, hogy a sógorának van egy fiatal gazdatisztje, a kit ugyan eddig neki nem mutattak be, mert a szomszéd pusztán tartózkodott, de a ki miatt még sem lehet úgy járni, mint egy cigányleánynak, kivált, minthogy az néhány napig a kastélyban ebédel. Szóval, Aranka, más hiányában, kacérkodni kezdett a gazdatisztrel. Fájdalom, a fiatal ember nem bizonyult jó médiumnak, mert a száját az ebédnél csak igenre és nemre nyitotta ki, egyébként pedig hallgatott mint a csuka, s a mint lehetett, menekült a béresei és kaszásai közé. Aranka eme csalatkozás után határozottan sóvárogni kezdett ama bizonyos unalmas alakok után, a kik a városban körülötte lézengtek s kikerül ma egy hete még oly megvetően beszélt. Sőt, mi több, az igényeit is leszállította a minimumra. Nem bálná már, ha akár az a Fehér Miska toppanna elébe, a kit soha ki nem állhatott. Most milyen jól elcsevegnének . . .

Az Ybl-szobor.

Ilyen hangulatban volt Aranka, mikor egy délután kikocsiztak, ő és a nénje, a gazdasághoz. Egy fordulónál, az árnyékos keresztútról lódobogás hangzott s utána ez a kiáltás:

— Csókolom a kezüket!

Aranka meglepetve fordult meg s s mellékről kiugró lovásban megismerte egyik buzgó udvarlóját, Végh Endre hadnagyot (a ki pedig nem az igények minimumát jelenti, mint Fehér Miska, hanem az igények maximumát.) Igéző mosoly kíséretében, végtelen meglepetés hangján kiáltja feléje:

— Nini, Endre, hogy kerül maga egyszerre ide? Ilyen meglepetés!

A hadnagy arca szintén óriási csodálkozást fejez ki.

— Én még jobban bámulok, hogy magát itt találom!

Hisz ez olyan, mint az álom.

Aranka nem hagyja sokáig álmodni a hadnagyot, hanem nénjéhez fordul.

— Margitkám, Végh Endre hadnagy, egyik fővárosi ismerősöm.

A tiszt köszön és hozzáteszi:

— A ki nagyon boldog, hogy az idei hadgyakorlatok ilyen nyájas vidéken folynak, a hol véletlenül a legkedvesebb fővárosi ismerősére talál, az első sétalovaglás alkalmával.

— Ah, hát ezen a vidéken most hadgyakorlatok vannak?

— Igen, nem nagyon messzire innen.

— Valóban, nem tudtam. De reméljük, kipihenni nálunk magát hadnagy úr?

— Szerencsémnek tartom, nagyságos asszonyom, a meghívást.

*

Nemsokára a platánok alatt Aranka és a hadnagy közt ez a párbeszéd foly le:

— Mondja, Aranka, igazán sejtelve sem volt arról, hogy én eljövök ide?

— Igazán, nem. De, hogy is lehetett volna?

— Nem emlékszik, hogy elutazása előtt nekem — egyedül nekem — megvallotta, hol fog nyaralni?

Aranka hallgat. Meghajtja a fejét, hogy pirulását elrejtse a lombok árnyékában. Aztán halkán, de dévaján ezt mondja:

— De hiszen maga csak azért találkoztam velem, mert a táborból véletlenül errefelé lovagolt!

A hadnagy mosolyogva felel:

— Igen, csakhogy a tábor — fél-napi járásra van innen. S. Zs.

Ybl szobra. Mai számunkban bemutatjuk Ybl Miklós szobrának képét, melyről leleplezése alkalmával már megemlékeztünk. A genialis építésznek ezt a bronzemlékét Mayer Ede bécsi születésű magyar szobrász készítette. Az ő nevét nem emlegetik valami gyakran nálunk, szerény visszavonultságban folyt eddig munkássága, pedig ez a szobor mutatja, hogy bátran szerepelhetne az ő neve is művészeti krónikánkban. Az itt képen bemutatott bronzszobor életnagyságban adja a magyar építész képmását, zöld lombok közt ott áll a várbazár loggiai előtt, arccal a Dunapart felé fordulva, tekintetét azokon a monumentális építményeken pihentetve, melyek az ő alkotó géniuszának teremtményei. A szobor híven tartja meg emlékét a szerény s puritánul egyszerű életet élt építőművészek; nem akar nagy frázisokkal hatni, nem lép fel nagy igényekkel s keressétségével, egyszerű felfogásával szép helyet biztosít magának a budapesti szoborművek közt.

Mayer Ede.

Magyar művészeti akadémia. Régen szó van arról, hogy azok a tanintézetek, amelyekben a művészeti technikai fogásait tanítják a művésztöndvédeknek, mostani szervezetükben nem felelnek meg a művészettel szemben támasztott igényeknek. Sok panaszoló írást olvastunk a művészeti oktatás elhanyagolt voltáról s a kik a dolog iránt érdeklődtek, régóta várták ezeknek az iskoláknak átalakítását, újjászervezését. *Wlassics* miniszter most meglepetést szerzett a művészet barátainak. Az ez idei költségvetésben hosszasan megindokolt tervezetet nyújtott át a képviselőháznak, mely egy magyar képzőművészeti akadémia szervezésének főbb elveiről szól. *Wlassics* terve szerint 1898-ban már készen állna az akadémia, mely magában foglalná a mostani mintarajztanodát, a mesteriskolát, a Lotz és Nádler-féle iskolákat s pótlólag új iskolákat is kapna a szervezendő festő-osztályokban. A terv alapgondolatát örömmel üdvözölheti mindenki, mert így kilátás nyílik arra, hogy fiatal művészeink nem lesznek kénytelenek a művészet technikai részeinek elsajátítása céljából a külföld iskoláihoz fordulni, s külföldi tanulmányaikat, az elemi ismeretek elsajátítása után, mint technikailag kész művészek kezdhetik meg. Főképp

azért tekinthetünk *Wlassics* tervének alapgondolata elé bizalommal, mert azt hisszük, hogy az akadémia szervezése alkalmas fog nyújtani arra is, hogy a művészeti oktatás mai kezdetlegessége is orvoslást nyerjen. Erre pedig égető szükség van, mert a mostani intézetek képtelenek voltak a legelőbb modern művészeti követelményeknek is megfelelni.

Az operaháznak a héten egy kis nyáratóí prémiérje volt. Magyar tárgyú dalművet hoztak ott színre, a melynek főalakja Mátyás király, de nem a hadverő, a törvényhozó, hanem a szerelmes kalandok hőse. A szűz Vörösmarty *Szép Ilonka* című költeménye nyomán készült, a zenét pedig egy még nem is húsz éves komponista, *Auer Károly* írta. *Korvin Mátyás* tetszett és még egyretetszik a közönségnek. Hogy most hozták színre, nem pedig az őszi szezonban, magyar tárgyának és a mil-léniumi kiállításnak tulajdonítható. A rendezés kifogástalan volt, az előadás kitűnő.

Színészek kongresszusa. Azért hívták-e meg Budapestre a békekongresszust, mivel a színi kongresszus is a héten tartotta ülését, vagy pedig azért jött össze épp most a színészkongresszus, hogy bebizonyítsa, mennyire szükséges a békekongresszus? Valóban érdemes volna ezt a kérdést akadémiai pályázat útján eldönteni. Soha még harciasabb kongresszus nem működött olyan sok szomszédságában, a mely feladatául kitűzte, hogy szelid rábeszéléssel és okos szóval kiveszi Európa kezéből a gyilkos fegyvert. De nem is csoda, hisz csupa olyan ember volt jelen, a ki mindennap legalább két óráig zsarnokot, hódítót, párbajozó hőst, féltékeny szerelmet, orgyilkost, kegyetlen intrikust, bőszipapát és egyéb a vért felizgató szerepet játszik. De még soha sem vitték eddig annyira a színpadi hűséget a valóságos életben, mint a most lefolyt színészkongresszus alkalmából: minden vihar után kijött a rendező és meghajtotta magát, a szónokok egy része, ha nem is a sugó után, de besugárnyomán beszélt, annyi pátoszt puffogtattak el, hogy kitelt volna belőle egy századra való verses tragédia, görög tüz mellett rendeztek támadásokat és visszavonulásokot, szóval, a színpadi hatás tökéletes volt. Ámde, most az a kérdés, előmozdítja-e a magyar színészet érdekeit és társadalmi tekintélyét az olyan marakodás, a minőnek az utolsó kongresszus alatt tanui voltunk. Mikor például egy szónok az előtte szólót így aposztrofálja: — Valamennyi számár között legizléstelenebb a humorizáló — ez lehet ugyan szellemes apercu, meg igazság is, de nem való a nyilvánosság elé és legalább is elnöki megrovást érdemel. E helyett azonban frenetikus taps követte a megjegyzést, maga az elnök is nevetett, sőt az így aposztrofált sem haragudott. A mi mutatja, hogy a mi derék színészeink maguk se veszik komolyan a kongresszusi komédiát. Miért vennők hát mi?

Milevna hercegnő költeménye. A költői tehetség veleszületett adománya a montenegrói uralkodó család majdnem minden tagjának. Nikita fejede-

lem szabad óráiban drámákat ír, a felesége hős költeményeket, a leánya pedig, a kit nemrég jegyzett el az olasz trónörökös, lírikus verseket. Legutolsó költeményét, a mely már az eljegyzése után íródott, lapunk egy olvasója beküldte hozzánk messze földről és mi közöljük is *Sas Ede* sikerült fordításában.

A legszebb.

Szólt az anya gyermekéhez:
»Nézz a nagy világba szét,
Tudni gyönyör, látni édes,
A világ mi tarka, szép!»

És a lányka széttétkintett,
Látta a kék hegyeket,
Hűvös, enyhe árnyal hintett
Madárdalos völgyeket.

Ragyogó nap glóriáját,
S a sok ezüst csillagot;
Zúgó tenger éjszakáját,
Kristálytisza patakot.

Ingó-ringó hullámoknak
Aranyhajú mezejét,
Pompáját a virágoknak —
S lehajtotta kis fejét.

Ám ha pilláit lezárta:
A legszebbet akkor látta,
Szerelmesét látta akkor:
Szöve csupa sugarakból.

Szerelmesét látta akkor,
A kiért rajong a szíve,
Szerelmesét látta akkor,
A ki mindörökké híve . . .

Nemzetközi békekongresszus Budapest. Nem sokkal több mint kétszáz esztendeje, hogy ott, a hol a Duna kettéhasította az azóta egyesített két főváros területét, egész Európa hadseregei döntő csapást mértek a hanyatló ozmán hatalomra. Akkor egyetlen nagy hadi tábor volt Buda és Pest. Most is egy nagy tábor, de a hadsereg, a mely Európa minden részéből eljött, nem akar vérengzést, nem álmodik hadi dicsőségről, hanem inkább arról, hogyan lehetne a népeket kibékíteni, a fejedelmeket, arra bírni, hogy háború nélkül intézzék el a köztük fölmerülő nézetkülönbségeket. Érdekes már az is, hogy ennek az akciónak legtevékenyebb részese, úgyszólván a lelke egy nő: *Suttner* Berta báróné. Utópiának is remek volna, a mit a békekongresszus tervez, hát ha még megvalósulna! Sajnos azonban, hogy erre egyelőre kevés a kilátás. A budapesti békekongresszus idilli képéhez nagyon is sötét a háttér. Konstantinápolyban örmény gyilkolja a törököt és török az örményt, Spanyolországban lázadás lépten-nyomon, az orosz cár és az angol királynő élete ellen a szövetségző anarkisták és féniek törnek, Franciaország egyre fegyverkezik, Macedóniában és Kréta szigetén a polgárháború pusztít — ennyi disharmonia közt hogyan érvényesüljön az a csendes kis harmonia, a melyet a békekongresszus képvisel? De azért csak örüljünk neki, mert a miénk, egyesítsük szavunkat az övével, hadd lássa Európa, hogy az a nemzet, a mely egykor védbástyája volt a Keletről jövő hódítókkal szemben, most hű részese kulturális és békeszerető törekvéseinek.

A meiningeni hercegnőről.

Charlotte, szász meiningeni hercegnő, a hatalmas német császár nővére a mult héten pár napot töltött a székes fővárosban; és ez alatt az idő alatt több ízben megtekintette az országos